

Onderlinge maatschappij der openbare besturen

**Gemeenschappelijke verzekeringskas tegen ongevallen “gemeen recht”
en de burgerlijke verantwoordelijkheid**

***VERZEKERING DER
BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID
EN TEGEN LICHAMELIJKE
ONGEVALLLEN***

ALGEMENE VOORWAARDEN

INHOUDSTAFEL

	Artikels	Blz.
DEFINITIES		
- <i>Verzekeringnemer</i>		1
- <i>Onderlinge maatschappij</i>		1
- <i>Verzekerden</i>		1
- <i>Schadegeval</i>		1
- <i>Derden</i>		1
- <i>Verzekerde activiteiten</i>		1
- <i>Weg naar en van de activiteiten</i>		1
AFDELING A - BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID		
DOEL EN OMVANG VAN DE VERZEKERING	1 en 2	2 en 3
UITSLUITINGEN	3	3 en 4
AFDELING B - BURGERLIJKE EN STRAFRECHTELIJKE VERDEDIGING		
BURGERLIJKE VERDEDIGING	4	5
STRAFRECHTELIJKE VERDEDIGING	5	5
BEHEER VAN HET SCHADEGEVAL	6	5
OBJECTIVITEITSCLAUSULE	7	5
PLURALITEIT VAN BELANGEN	8	5
AFDELING C - VERZEKERING TEGEN LICHAAMELIJKE ONGEVALLEN		
<i>Begrip ongeval</i>	9	6
BEHANDELINGS- EN BEGRAFENISKOSTEN	10	6 en 7
VASTE VERGOEDINGEN	11	7 en 8
- <i>Overlijden</i>		
- <i>Bestendige invaliditeit</i>		
- <i>Tijdelijke ongeschiktheid</i>		
- <i>Cumulatie van vergoedingen</i>		
UITSLUITINGEN	12	8
GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN AAN HET GEHEEL VAN DE WAARBORGEN VOORZIEN DOOR DEZE VERZEKERINGSOVEREENKOMST		
NADERE BEPALINGEN I.V.M. DE GEWAARBORGDE RISICO'S	13	9
- <i>Vervoermiddelen</i>		
- <i>Brand en ontploffing</i>		
- <i>Installaties en materieel</i>		
OMSCHRIJVING EN WIJZIGING VAN HET RISICO	14 en 15	9
BEGIN EN DUUR VAN DE VERZEKERING	16 en 17	9 en 10
PREMIES	18 t/m 21	10
SCHADEGEVALLEN	22 t/m 27	13
EINDE VAN DE VERZEKERINGSOVEREENKOMST - OPZEGGING	28	11 en 12
TAKSEN, BELASTINGEN EN KOSTEN	29	12
RECHTSMACHT - WOONPLAATS	30 en 31	12
ALGEMENE BEPALINGEN	32 en 33	12

ALGEMENE VOORWAARDEN

DEFINITIES

Voor de interpretatie van de algemene, bijzondere en speciale voorwaarden van deze overeenkomst, dient te worden verstaan onder :

<i>Verzekeringnemer</i>	De natuurlijke of de rechtsperso(o)n(en) die de overeenkomst afsluit(en).
<i>Onderlinge maatschappij</i>	De Onderlinge maatschappij der openbare besturen, gemeenschappelijke verzekeringskas tegen ongevallen "gemeen recht" en de burgerlijke verantwoordelijkheid.
<i>Verzekerden</i>	De natuurlijke of rechtspersonen die genieten van de waarborg verleend door de overeenkomst.
<i>Schadegeval</i>	Elk feit waardoor schade veroorzaakt wordt welke aanleiding kan geven tot de toepassing van de waarborg van de overeenkomst.
<i>Derden</i>	Alle natuurlijke of rechtspersonen andere dan de in artikel 1.1. vermelde verzekerden.
<i>Verzekerde activiteiten</i>	De in de speciale en/of bijzondere voorwaarden vermelde activiteiten van de verzekeringnemer ; zij kunnen zowel in België als in het buitenland plaatsvinden.
<i>Weg naar en van de activiteiten</i>	<p>Het normale traject dat de verzekerde moet afleggen om zich van zijn verblijfplaats te begeven naar de plaats waar de activiteiten plaatsvinden (of naar de vastgestelde verzamelplaats) en omgekeerd.</p> <p>Het begrip "weg naar en van de activiteiten" wordt geïnterpreteerd naar analogie met het begrip "weg van het werk" zoals vastgesteld in de arbeidsongevallenwetgeving.</p>

AFDELING A

BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID

DOEL EN OMVANG VAN DE VERZEKERING

Artikel 1

Deze overeenkomst waarborgt de burgerlijke aansprakelijkheid die luidens de ter zake geldende Belgische of buitenlandse wetgevingen of reglementeringen ten laste gelegd kan worden van :

1. de verzekeringsnemer, wanneer deze instaat voor het administratief beheer en de organisatie van de verzekerde activiteiten, ofwel wanneer hij deelneemt aan allerlei verrichtingen voortvloeiend uit of verband houdend met de verzekerde activiteiten ;
2. het al dan niet bezoldigd personeel in de uitoefening van hun functies ;
3. de vrijwilligers die hun medewerking verlenen ter gelegenheid van de organisatie en het verloop van de verzekerde activiteiten ;
4. de deelnemers aan de verzekerde activiteiten ;
5. de ouders en de voogden van de minderjarige verzekerden voor zover zij er burgerlijk aansprakelijk voor zijn ; de rechtstreekse aansprakelijkheid van deze personen is dus in geen enkel geval verzekerd,

ingevolge lichamelijke en/of materiële schade veroorzaakt aan derden tijdens de verzekerde activiteiten.

Mits vermelding in de speciale voorwaarden kan deze waarborg eveneens uitgebreid worden tot de schadegevallen veroorzaakt op de weg naar en van de activiteiten.

Artikel 2

1. De waarborg wordt voor elk schadegeval verleend tot de sommen vastgesteld in de speciale voorwaarden van de overeenkomst.
Boeten, minnelijke schikkingen en teruggaven kunnen in geen geval ten laste van de Onderlinge maatschappij worden gelegd.

2. Reddingskosten - interesten en kosten

2.1. Reddingskosten

De Onderlinge maatschappij neemt ten laste, zelfs boven de verzekerde som, de reddingskosten die betrekking hebben op de gedekte schade. De dekking wordt verleend rekening houdend met zowel de definitie als het bedrag van elke betrokken waarborg.

Zijn alleen gedekt :

1. de kosten die voortvloeien uit de maatregelen die de Onderlinge maatschappij heeft gevraagd om de

gevolgen van de gedekte schadegevallen te voorkomen of te beperken ;

2. de kosten die voortvloeien uit de redelijke maatregelen die de verzekerde uit eigen beweging en als een goed huisvader heeft genomen overeenkomstig de regels van de zaakwaarneming, ofwel om een gedekt schadegeval te voorkomen, ofwel om de gevolgen ervan te voorkomen of te beperken, voor zover dat :

- deze maatregelen dringend zijn, dit wil zeggen dat de verzekerde verplicht is ze onmiddellijk te nemen, zonder mogelijkheid om de Onderlinge maatschappij te verwittigen en voorafgaand haar akkoord te verkrijgen, op gevaar af de belangen van deze te schaden ;
- het gaat om maatregelen om een gedekt schadegeval te voorkomen, er nakend gevaar is, dit wil zeggen dat er op zeer korte termijn zeker een gedekt schadegeval zou volgen indien deze maatregelen niet werden genomen.

De verzekerde verbindt er zich toe de Onderlinge maatschappij onmiddellijk op de hoogte te brengen van elke reddingsmaatregel die genomen is.

Voor zover nodig wordt gepreciseerd dat ten laste van de verzekerde blijven :

- de kosten die voortvloeien uit maatregelen om een gedekt schadegeval te voorkomen bij ontstentenis van nakend gevaar of wanneer het nakend gevaar afgewend is ;
- de kosten die voortvloeien uit de laattijdigheid van de verzekerde, uit zijn nalatigheid om preventiemaatregelen te nemen die hij eerder had moeten nemen.

2.2. Interesten en kosten

De Onderlinge maatschappij betaalt, zelfs boven de dekkingsgrenzen :

- de interest op de in hoofdsom verschuldigde schadevergoeding ;
- de kosten betreffende burgerlijke rechtsvorderingen, alsook de honoraria en de kosten van de advocaten en de deskundigen, maar alleen in zover die kosten door haar of met haar toestemming zijn gemaakt of, in geval van belangenconflict dat niet te wijten is aan de verzekerde, voor zover die kosten niet onredelijk zijn gemaakt.

3. **Beperking, boven het verzekerde totaalbedrag, van de tussenkomst van de Onderlinge maatschappij in de reddingskosten evenals in de interesten en kosten**

Boven het verzekerde totaalbedrag zijn de reddingskosten

enerzijds en de interesten en kosten anderzijds beperkt tot :

1. twintig miljoen BEF wanneer het verzekerd totaalbedrag lager is dan of gelijk is aan honderd miljoen BEF ;
2. twintig miljoen BEF plus twintig procent van het deel van het verzekerd totaalbedrag gelegen tussen honderd en vijfhonderd miljoen BEF ;
3. honderd miljoen BEF plus tien procent van het deel van het verzekerd totaalbedrag gelegen boven vijfhonderd miljoen BEF met een maximumbedrag van vierhonderd miljoen BEF.

Deze bedragen zijn gekoppeld aan het indexcijfer der consumptieprijzen met als basisindexcijfer dat van november 1992, namelijk 113,77 (basis 1988 = 100).

4. Eventuele vrijstelling

In het geval dat de verzekeringsovereenkomst een vrijstelling ten laste van de verzekerde voorziet, zal deze zowel van toepassing zijn op de in hoofdsom verschuldigde vergoeding als op de reddingskosten, de interesten en kosten.

UITSLUITINGEN

Artikel 3

Zijn van de verzekering uitgesloten :

- a) de schade voortvloeiend uit de burgerrechtelijke aansprakelijkheid onderworpen aan een wettelijk verplichte verzekering ;
- b) de schade veroorzaakt door brand, ontploffing, rook en water :
  - * aan de gebouwen waarvan de verzekeringsnemer eigenaar, vruchtgebruiker, huurder of gebruiker zou zijn en aan de inhoud van deze gebouwen ;
  - * aan de gebouwen die grenzen aan de hiervoor-genoemde en hun inhoud.

Deze risico's kunnen door een brandverzekering gedekt worden.

Nochtans blijft, tot 10 % van het waarborgbedrag voorzien inzake materiële schade, de waarborg verworven voor schade veroorzaakt door brand, ontploffing, rook en water gedurende een tijdelijk of toevallig verblijf in een lokaal dat, voor door onderhavige overeenkomst gewaarborgde activiteiten, gratis ter beschikking gesteld wordt van de verzekeringsnemer alsook in hotels of gelijkaardige logementshuizen ; er wordt voor zover nodig afgeweken van eventuele tegenstrijdige bepalingen opgenomen in punt h) hierna ;

- c) de schade voortspruitend uit het gebruik van springstoffen of uit nucleaire energie welke onder toepassing valt van de

Conventie van Parijs (wet van 18 juli 1966) of alle andere wettelijke bepalingen welke deze wetgeving zouden vervangen, wijzigen of aanvullen ;

- d) de persoonlijke burgerlijke aansprakelijkheid van een verzekerde die de ouderdom van 16 jaren heeft bereikt en schade heeft veroorzaakt hetzij opzettelijk, hetzij ingevolge dronkenschap of een analoge staat te wijten aan het gebruik van andere producten dan alcoholische dranken ;
- e) de schade veroorzaakt ingevolge :
  - het niet naleven van wetten, regels of gebruiken eigen aan de verzekerde activiteit waarbij het voor ieder met de materie vertrouwd persoon duidelijk moet zijn dat hieruit haast onvermijdelijk schade moet ontstaan ;
  - het aanvaarden en uitvoeren van werken wanneer de verzekerde zich ervan bewust moest zijn niet te beschikken over de nodige bevoegdheid, technische kennis, menselijke of materiële middelen om de aangegeven verbintenissen te kunnen uitvoeren ;
- f) de louter contractuele aansprakelijkheid, d.w.z. deze die het gevolg is van een overeenkomst, belofte of persoonlijke verbintenis. Blijft nochtans gewaarborgd de aansprakelijkheid tegenover derden welke voortspruit uit verplichtingen opgenomen in overeenkomsten afgesloten tussen de verzekeringsnemer met officiële verdelers van water, gas, elektriciteit of andere voorzieningen van openbaar nut ;
- g) de schade ingevolge het uitbaten, toegestaan met het oog op handelsdoeleinden, van een instelling waar spijzen of dranken opgediend worden.

Blijft nochtans gewaarborgd de schade die veroorzaakt wordt door :

- roerende of onroerende goederen waarover de verzekeringsnemer de bewaking uitoefent, en die voor een dergelijke uitbating dienen ;
  - drank, voeding en benodigdheden die door de verzekeringsnemer verstrekt worden in het raam van de verzekerde activiteiten ;
- h) de schade veroorzaakt aan :
    - de roerende en onroerende goederen van de verzekeringsnemer evenals aan de roerende en onroerende goederen toevertrouwd, geleend of verhuurd aan een verzekerde of die hem zouden overhandigd worden om gebruikt, bewaakt, bewerkt, hersteld of vervoerd te worden.
    - dieren welke toevertrouwd zijn aan of gehuurd worden door een verzekerde ;
  - i) de schade voortspruitend uit diefstal ;
  - j) zonder voorafgaande toestemming van de Onderlinge maatschappij, het beoefenen van luchtsporten zoals parachutisme, parasailing, zweefvliegen, delta-plane ;
  - k) de schade veroorzaakt aan materieel, kledingsstukken, brillen en persoonlijke voorwerpen van door deze verzekeringsovereenkomst verzekerde personen ;

- l) de schade voortvloeiend uit financiële verrichtingen, inbreuken op fiscale, sociale of arbeidswetgeving alsmede op de wetgeving inzake openbare aanbestedingen en stedenbouw. Vallen ondermeer onder deze uitsluiting de eisen die, ingevolge arbeidsbetrekkingen, op grond van het sociaal of administratief recht, tegen de verzekeringsnemer worden ingediend door hun werknemers - zowel dezen gebonden door een arbeidsovereenkomst als de statutairen ;
- m) de schade te wijten aan de oprichting van gebouwen evenals aan alle berekeningen van stevigheid en weerstand, aan het opmaken van plannen, lastcochieren en andere technische documenten betreffende de uitvoering van werken ;
- n) de schade die bestempeld wordt als "burenhinder" en onder toepassing van artikel 544 van het burgerlijk wetboek valt alsmede de schade ten gevolge van vervuiling of bezoedeling van grond, water en atmosfeer, die niet rechtstreeks gevolg zou zijn van een ongeval, zijnde een plotse, onvoorziene en niet door de verzekerden gewilde gebeurtenis.

AFDELING B

BURGERLIJKE EN STRAFRECHTELIJKE VERDEDIGING

BURGERLIJKE VERDEDIGING

Artikel 4

1. Vanaf het ogenblik dat de Onderlinge maatschappij op basis van voorgaande artikels tot het geven van dekking gehouden is, en voor zover deze wordt ingeroepen, heeft zij de verplichting zich achter de verzekerden te stellen binnen de grenzen van de waarborg.
Dientengevolge neemt de Onderlinge maatschappij de honoraria en kosten voor onderzoeken, expertisen, advocaat en procedure ten laste voortvloeiend uit iedere burgerlijke rechtspleging ingesteld tegen de verzekerden voor elke Belgische of buitenlandse rechtsmacht.

De Onderlinge maatschappij neemt, na voorlegging van de stavingsstukken, eveneens de terugbetaling van de reiskosten en de verblijfkosten ten laste wanneer een verzekerde wettig bevolen wordt voor een buitenlandse rechtsmacht te verschijnen.

2. Voor zover de belangen van de Onderlinge maatschappij en de verzekerde samenvallen heeft de Onderlinge maatschappij het recht, in de plaats van de verzekerde, de vordering van de benadeelde te bestrijden.

Zij kan, indien daartoe grond bestaat, deze laatste vergoeden maar deze tussenkomst van de Onderlinge maatschappij houdt geen enkele erkenning van aansprakelijkheid in vanwege de verzekerde en mag hem geen enkel nadeel berokkenen.

3. Telkens er zich tussen de verzekerden en de Onderlinge maatschappij een belangenconflict voordoet, voortvloeiend uit het feit dat deze laatste eveneens de aansprakelijkheid dekt van de tegenpartij, van een andere verzekerde of omdat de Onderlinge maatschappij de verzekerden dekt in het kader van een andere verzekeringsovereenkomst, hebben de verzekerden vrije keuze van raadsman, of het nu gaat om een advocaat, een expert of iedere andere persoon die de vereiste kwalificaties heeft krachtens de op de procedure toepasselijke wet.

STRAFRECHTELIJKE VERDEDIGING

Artikel 5

Tot het bedrag voorzien in de speciale voorwaarden, breidt de waarborg van deze verzekeringsovereenkomst zich uit, zelfs indien de burgerlijke belangen reeds geregeld zijn tot de kosten van de strafrechtelijke verdediging van de verzekerden, naar aanleiding van een schadegeval gewaarborgd op grond van de waarborg burgerlijke aansprakelijkheid van deze verzekeringsovereenkomst.

De verzekerden hebben de vrije keuze van raadsman, of het nu gaat om een advocaat, een expert of iedere andere persoon die de vereiste kwalificaties heeft krachtens de op de procedure toepasselijke wet.

BEHEER VAN HET SCHADEGEVAL

Artikel 6

Telkens er zich een belangenconflict voordoet tussen de verzekerden en de Onderlinge maatschappij (artikel 4.3), wordt het regelingskantoor E.S.V. Legibel, Koningsstraat 55 te 1000 Brussel, belast met het beheer van de schaderegeling. Het neemt het beheer van alle besprekingen, onderhandelingen en minnelijke schikkingen op zich.

Indien tot een gerechtelijke procedure dient overgegaan te worden, moet de Onderlinge maatschappij over het gevolg van de procedure ingelicht worden.

Bij ontstentenis verliest de verzekerde het recht op de waarborg in de mate dat de Onderlinge maatschappij een nadeel heeft geleden.

OBJECTIVITEITSCLAUSULE

Artikel 7

De Onderlinge maatschappij behoudt zich het recht voor haar medewerking te weigeren of haar tussenkomst te onderbreken wanneer volgens haar een verhaal tegen een gerechtelijke beslissing geen ernstige kansen op slagen biedt.

Indien nochtans een verzekerde de mening van de Onderlinge maatschappij niet deelt, heeft hij het recht, ter staving van zijn stelling, een schriftelijk en gemotiveerd advies van een advocaat naar keuze over te leggen, onverminderd de mogelijkheid tot het instellen van een gerechtelijke procedure.

Indien de advocaat de stelling van de verzekerde bevestigt, verleent de Onderlinge maatschappij, ongeacht de afloop van de procedure, haar waarborg en draagt alle kosten en honoraria van voornoemde raadpleging.

Indien de advocaat daarentegen de stelling van de Onderlinge maatschappij bevestigt, betaalt deze laatste 50 % van de kosten en honoraria voor het voornoemde advies en beëindigt haar optreden.

Wanneer de verzekerde, ondanks het negatief advies van zijn advocaat, een rechtsvordering instelt en een beter resultaat behaalt dan hetgeen hij zou verkregen hebben indien hij het standpunt van de Onderlinge maatschappij zou aanvaard hebben, verleent deze laatste haar waarborg en neemt de rest van de kosten en honoraria van voornoemd advies ten laste.

PLURALITEIT VAN BELANGEN

Artikel 8

Wanneer naar aanleiding van eenzelfde schadegeval, meerdere verzekerden aanspraak maken op een tussenkomst van deze waarborg, wordt het gewaarborgd bedrag tussen hen proportioneel verdeeld tot beloop van de respectievelijke belangen.

AFDELING C

VERZEKERING TEGEN LICHAMELIJKE ONGEVALLEN

Begrip ongeval

Artikel 9

Onder lichamenlijk ongeval dient te worden verstaan, een plotselinge gebeurtenis die lichamenlijk letsel veroorzaakt en waarvan de oorza(a)k(en) vreemd is (zijn) aan het organisme van het slachtoffer.

Worden met ongevallen gelijkgesteld en zijn bijgevolg verzekerd :

1. ziekten, besmettingen en infecties welke het rechtstreeks gevolg zijn van een ongeval ;
2. bevriezing, zonnesteek, verdrinking, hydrocutie, alsook alle andere gevolgen van onvrijwillige onderdompeling ;
3. vergiftiging of toevallige of misdadige verstikking ;
4. lichamenlijke letsels opgelopen bij wettige zelfverdediging of ingevolge het redden van in gevaar verkerende personen, dieren of goederen ;
5. letsels voortspruitend uit aanslagen op of aanrandingen van een verzekerde ;
6. razernij, tetanus of miltvuur ;
7. beten van dieren of steken van insecten en hun gevolgen ;
8. de gevolgen van een lichamenlijke inspanning voor zover zij zich onmiddellijk en plotseling manifesteren inzonderheid hernia's en liesbreuken, gedeeltelijke of volledige spierscheuringen, verrekkingen, pees-scheuringen, verstuikingen en ontwrictingen ;
9. letsels door de verzekerde zelf veroorzaakt bij het knippen van likdoorns en nagels ;
10. lichamenlijke letsels welke het gevolg zijn van een uiting eigen aan een ziekelijke toestand van het slachtoffer ; er wordt nader bepaald dat de pathologische gevolgen voortspruitend uit deze ziekelijke toestand niet verzekerd zijn.

I - BEHANDELINGS- EN BEGRAFENISKOSTEN

Artikel 10

a) Bij lichamenlijk ongeval overkomen tijdens de verzekerde activiteiten of op de weg naar en van de activiteit aan een in de bijzondere of speciale voorwaarden aangeduide verzekerde, neemt de Onderlinge maatschappij binnen de in dit artikel en de hierbijgevoegde speciale voorwaarden aangeduide perken, de kosten ten laste :

1. voor geneeskundige verstrekkingen welke opgenomen

zijn in de nomenclatuur van het RIZIV-tarief zoals deze voor geneesheer, chirurg, apotheker, ziekenhuis, bloedtransfusie, radiografie, orthopedie, prothese, massage, fysiotherapie, mecanotherapie, enz... ;

2. voor begrafenis ;
3. voor vervoer van het slachtoffer in zover dit vervoer noodzakelijk is voor de verzorging en het geschiedt met een vervoermiddel dat aangepast is aan de aard en de ernst der letsels.

Mits melding in de speciale voorwaarden en binnen de erin vastgestelde grenzen, neemt de Onderlinge maatschappij eveneens te haren laste :

- de geneeskundige verstrekkingen welke niet opgenomen zijn in de in de nomenclatuur van het RIZIV-tarief. Deze kosten worden ten laste genomen mits te zijn voorgeschreven door een geneesheer ;
- de vervoerkosten voortspruitend uit de repatriëring van een verzekerde voor zover deze, om medische redenen en met een geschreven attest van een plaatselijke dokter, niet naar België kan terugkeren.

b) De tegemoetkoming van de Onderlinge maatschappij gebeurt ter aanvulling van de wettelijke uitkeringen van de ziekte- en invaliditeitsverzekering of van het organisme welke deze vervangt. Indien de slachtoffers of hun vertegenwoordigers van een dergelijke uitkering genieten, zal de Onderlinge maatschappij op vertoon van de nodige stavingsstukken en van de afrekening van het ziekenfonds of van het vervangend organisme, de kosten vergoeden tot de in de speciale voorwaarden vermelde tegemoetkoming.

Kunnen de slachtoffers of hun vertegenwoordigers geen beroep doen op de tegemoetkoming van een ziekenfonds of van een organisme welke dit vervangt, dan moeten zij de Onderlinge maatschappij daarvan op de hoogte brengen, de reden ervan opgeven en haar de nodige stavingsstukken sturen ; de Onderlinge maatschappij zal de rekeningen vereffenen tot de in de speciale voorwaarden vermelde tegemoetkoming.

c) Wanneer de gevolgen van een gewaarborgd ongeval verergerd zijn door een vroeger of tussentijds opgetreden ongeval, ziekte of ziekelijke toestand, zonder verband met het ongeval, dan worden alleen de kosten in aanmerking genomen die waarschijnlijk het gevolg geweest waren van dat ongeval, zonder tussenkomst van het vroegere ongeval, de ziekte of ziekelijke toestand.

d) De in dit artikel vermelde kosten zijn ten laste van de Onderlinge maatschappij tot op het ogenblik van de consolidatie van de letsels van het slachtoffer, zonder een maximum termijn van drie jaar te rekenen vanaf de dag van het ongeval, te overschrijden.

e) De slachtoffers of hun vertegenwoordigers hebben de vrije keuze van geneesheer, van apotheker en van hospitalisatie.

- f) De in dit artikel vermelde vergoedingen kunnen niet samengevoegd worden met de vergoeding die verschuldigd zou zijn op grond van artikel 1 hiervoor (Afdeling A - Burgerlijke aansprakelijkheid).

II - VASTE VERGOEDINGEN

Artikel 11

Bij een lichamelijk ongeval overkomen tijdens de verzekerde activiteiten of op de weg naar en van de activiteit aan een in de bijzondere of speciale voorwaarden aangeduide verzekerde, dat de dood of een bestendige invaliditeit veroorzaakt, verzekert de Onderlinge maatschappij de betaling van een kapitaal waarvan het bedrag is vastgesteld in de speciale voorwaarden.

Overeenkomstig de bepalingen van de wet op de landverzekeringsovereenkomst, is het bij overlijden verzekerd kapitaal niet verschuldigd indien het slachtoffer op de dag van het ongeval de leeftijd van vijf jaar niet heeft bereikt. Voor verzekerden beneden deze leeftijd zal het in geval van overlijden voorziene kapitaal ter verhoging overgedragen worden naar het waarborgbedrag verleend bij bestendige invaliditeit.

Voor zover opgenomen in de speciale voorwaarden wordt er tevens een dagelijkse vergoeding uitgekeerd in geval een lichamelijk ongeval de tijdelijke ongeschiktheid van een verzekerde heeft veroorzaakt.

De betaling gebeurt op volgende grondslagen :

A. Overlijden

Bij overlijden, rechtstreeks veroorzaakt door een gewaarborgd ongeval en overkomen binnen een termijn van drie jaar te rekenen vanaf de dag van het ongeval, betaalt de Onderlinge maatschappij het overeengekomen kapitaal :

- 1) indien het een ongehuwde verzekerde betreft, aan de ouders of, indien zij feitelijk of uit de echt gescheiden zijn, aan diegene van hen die de bewaking had van het slachtoffer. Bij ontstentenis van de ouders wordt het kapitaal betaald aan de andere wettige erfgenamen ;
- 2) indien het een gehuwde verzekerde betreft, aan de echtgeno(o)t(e) die niet feitelijk of uit de echt gescheiden is en, bij ontstentenis, aan de andere wettige erfgenamen.

Indien de verzekerde overlijdt zonder erfgenamen achter te laten, betaalt de Onderlinge maatschappij de medische, farmaceutische en begrafeniskosten die haar in artikel 10 bepaalde verplichtingen te boven gaan, op voorlegging van de bewijsstukken en tot het kapitaal verzekerd in geval van overlijden.

B. Bestendige invaliditeit

1. Indien een ongeval een bestendige invaliditeit veroorzaakt, betaalt de Onderlinge maatschappij aan

het slachtoffer een kapitaal dat bepaald wordt naar rato van de graad van invaliditeit en op basis van het voor volledige bestendige invaliditeit verzekerde kapitaal, zoals dit vastgesteld is in de speciale voorwaarden.

De graad van invaliditeit wordt vastgesteld volgens de officiële Belgische schaal ter bepaling van de graad van invaliditeit van kracht op het ogenblik van de consolidatie. In geen geval zal de graad van invaliditeit, waarvoor een uitkering plaatsvindt, 100 % overschrijden.

2. Ingeval de gevolgen van een gewaarborgd ongeval zouden verergerd zijn door een vroeger ongeval, ziekte of ziekelijke toestand, onafhankelijk van het ongeval, zal de Onderlinge maatschappij slechts gehouden zijn tot de schade die het gevolg van het ongeval is, dus zonder de tussenkomst van het vroeger ongeval, de ziekte of genoemde ziekelijke toestand.
3. Verlies of vermindering van ledematen of organen die vóór het ongeval buiten gebruik waren, geeft geen recht op vergoeding.
4. De uitbetaling van een kapitaal voor bestendige invaliditeit maakt een definitief einde aan elke verdere verplichting van de Onderlinge maatschappij uit hoofde van de door het slachtoffer ondergane kwetsuren.
5. Na een periode van drie jaar die ingaat op de datum van het ongeval, zal de toestand van het slachtoffer als definitief beschouwd en de vergoeding geregeld worden.
6. Onverminderd de bepalingen van 5. hiervoor, zal de Onderlinge maatschappij indien het slachtoffer een minderjarige is, het voor bestendige invaliditeit gewaarborgde kapitaal uitbetalen middels een op naam van de verzekerde gereserveerde belegging. Er wordt nader bepaald dat het slachtoffer over het aldus gestorte kapitaal en de interesten slechts mag beschikken bij zijn meerderjarigheid of ontvoogding, behoudens machtiging van de Onderlinge maatschappij.

C. Tijdelijke ongeschiktheid

1. Indien een ongeval een tijdelijke ongeschiktheid veroorzaakt, betaalt de Onderlinge maatschappij aan het slachtoffer een vergoeding waarvan het bedrag is vastgesteld in de speciale voorwaarden.
2. Deze vergoeding is in haar geheel verschuldigd zolang de verzekerde geheel ongeschikt is om zijn beroepsbezigheden uit te oefenen en zijn toestand niet geconsolideerd is, en dit gedurende de periode bepaald in de speciale voorwaarden.
3. Wanneer de verzekerde gedeeltelijk zijn beroepsactiviteiten kan hervatten, wordt de dagelijkse vergoeding verhoudingsgewijs verminderd.

D. Cumulatie van vergoedingen

Eénzelfde ongeval kan geen aanleiding geven tot uitbetaling van een vergoeding voor overlijden en voor bestendige invaliditeit.

Er is geen cumulatie mogelijk van de in dit artikel opgesomde vergoedingen met deze die verschuldigd zouden zijn op grond van artikel 1 hiervoor (Afdeling A - Burgerlijke aansprakelijkheid).

UITSLUITINGEN

Artikel 12

- a) de letsels die noch beantwoorden aan het begrip lichamelijk ongeval omschreven in artikel 9 hiervoor noch gelijkgesteld kunnen worden met de uitbreidingsgevallen voorzien in ditzelfde artikel ;
- b) vrijwillige verminkingen, zelfmoord of poging tot zelfmoord, alsook de lichamelijke ongevallen die een verzekerde

zichzelf veroorzaakt ingevolge dronkenschap of een analoge staat te wijten aan het gebruik van andere produkten dan alcoholische dranken, tenzij het slachtoffer of zijn rechthebbenden bewijzen dat er geen oorzakelijk verband bestaat tussen het ongeval en deze toestand ;

- c) ongevallen ten gevolge van oorlogsgebeurtenissen en, behalve indien bewezen is dat het slachtoffer er niet actief aan deelgenomen heeft, van oproer en staking ;
- d) de schade voortspruitend uit het gebruik van springstoffen of uit nucleaire energie welke onder toepassing valt van de Conventie van Parijs (wet van 18 juli 1966) of alle andere wettelijke bepalingen welke deze wetgeving zouden vervangen, wijzigen of aanvullen ;
- e) zonder voorafgaande instemming van de Onderlinge maatschappij, het beoefenen van luchtsporten zoals parachutisme, parasailing, zweefvliegen, delta-plane.

GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN AAN HET GEHEEL VAN DE WAARBORGEN VOORZIEN DOOR DEZE VERZEKERINGSOVEREENKOMST

I. NADERE BEPALINGEN I.V.M. DE GEWAARBORGDE RISICO'S

Artikel 13

1. Vervoermiddelen

De verzekerden mogen gebruik maken :

- a) bij de verplaatsingen genoodzaakt voor de deelname aan de verzekerde activiteiten, van alle vervoermiddelen te lande, te water, op zee alsmede in de lucht (deze laatste verplaatsingen worden enkel uitgevoerd als passagier aan boord van alle vliegtuigen, watervliegtuigen of helikopters die over een geldige vergunning van personenvervoer beschikken) ;
- b) op de weg naar en van de activiteiten, van alle vervoermiddelen te lande.

2. Brand en ontploffing

Onder voorbehoud van de bepalingen opgenomen in artikel 3 b) hiervoor, is de waarborg eveneens van toepassing op de lichamelijke en materiële schade voortvloeiend uit brand, ontploffing, rook en water.

3. Installaties en materieel

Er wordt, voor zover nodig, nader bepaald dat de verzekering o.a. de burgerlijke aansprakelijkheid waarborgt die ten laste zou kunnen gelegd worden van de verzekerden uit hoofde van schade veroorzaakt aan derden en voortvloeiend uit de installaties of materieel gebruikt bij de verzekerde activiteiten.

Er wordt nader bepaald dat voorlopige installaties, waarin personen ontvangen of ondergebracht worden zonder uitzondering geplaatst moeten worden door een gespecialiseerde firma, zonet behoudt de Onderlinge maatschappij zich het recht voor de schadegevallen af te wijzen.

De waarborg is verworven ten vroegste acht werkdagen voor het begin van de activiteit en ten laatste acht werkdagen na het einde van deze activiteit.

II. OMSCHRIJVING EN WIJZIGING VAN HET RISICO

Artikel 14

De overeenkomst is opgesteld volgens de inlichtingen verstrekt door de verzekeringsnemer.

A. Bij de totstandkoming van de overeenkomst

De verzekeringsnemer is verplicht alle hem bekende

omstandigheden nauwkeurig mee te delen die hij redelijkerwijze moet beschouwen als gegevens die van invloed kunnen zijn op de beoordeling van het risico door de Onderlinge maatschappij.

B. In de loop van de overeenkomst

- Verzwaring van het risico

De verzekeringsnemer heeft de verplichting de nieuwe omstandigheden of de wijzigingen van de omstandigheden aan te geven die van aard zijn om een aanmerkelijke en blijvende verzwaring van het risico, dat het verzekerde voorval zich voordoet, te bewerkstelligen.

De overeenkomst zal in gemeenschappelijk akkoord worden aangepast.

- Vermindering van het risico

Wanneer het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet aanzienlijk en blijvend verminderd is en wel zo dat de Onderlinge maatschappij, indien de vermindering bij het sluiten van de overeenkomst had bestaan, op andere voorwaarden zou hebben verzekerd, staat de Onderlinge maatschappij, op vraag van de verzekeringsnemer, een premievermindering toe.

Artikel 15

Indien de verzekeringsnemer, terwijl de overeenkomst nog geldig is, aanvullende waarborgen met betrekking tot hetzelfde risico doet dekken door andere verzekeringen, om welke reden en voor welk bedrag ook, moet hij binnen acht dagen daarvan aangifte doen bij de Onderlinge maatschappij per aangetekende brief. Deze aangifte moet de naam van de nieuwe verzekeraar, de datum en het nummer van de overeenkomst, alsook de gewaarborgde aanvullende sommen vermelden.

In dat geval kan de Onderlinge maatschappij de overeenkomst opzeggen, per aangetekend schrijven, met inachtneming van de bepaling van de tweede alinea van artikel 28.

Bij ontbreken van deze verklaring binnen de voorgeschreven termijn en van de vaststelling ervan door een bijvoegsel, zijn de verzekerden, bij een schadegeval van al hun rechten vervallen.

III. BEGIN EN DUUR VAN DE VERZEKERING

Artikel 16

De verzekering wordt van kracht op de dag vermeld in de overeenkomst, onder uitdrukkelijk voorbehoud dat de eerste premie werd betaald.

De verzekeringsnemer heeft, behalve voor verzekeringsdekkingen met een duur van minder dan dertig dagen, de mogelijkheid de overeenkomst op te zeggen, met onmiddellijk gevolg op het ogenblik van de kennisgeving, binnen een termijn van dertig dagen te rekenen vanaf het begin van de dekking.

De overeenkomst komt tot stand vanaf de ontvangst door de Onderlinge maatschappij van het voor haar bestemde exemplaar van de verzekeringsovereenkomst, behoorlijk ondertekend door de verzekeringsnemer.

Artikel 17

Behoudens andersluidende verklaring in de speciale of bijzondere voorwaarden van de overeenkomst, wordt de verzekering afgesloten voor een eerste periode welke afloopt op de eerstvolgende jaarlijkse premievervaldag.

De verzekering wordt vervolgens stilzwijgend vernieuwd voor opeenvolgende periodes van één jaar, zonder enige formaliteit, en onder dezelfde bepalingen en voorwaarden, behalve indien één van de partijen zich er tegen verzet door een aangetekend schrijven dat minstens drie maanden voor de jaarlijkse vervaldag van de overeenkomst ter post is afgegeven.

IV. PREMIES

Artikel 18

De premie is de prijs der verzekering ; in geval van opzegging, opheffing of vermindering van de verzekering betaalt de Onderlinge maatschappij, binnen een termijn van vijftien dagen te rekenen vanaf het van kracht worden, de betaalde premies met betrekking tot de vernietigde waarborgen en de niet-gelopen verzekeringstermijn terug.

De premies zijn haalschuld en vooraf betaalbaar op de vastgestelde vervaldagen.

Artikel 19

De premies worden berekend op basis van de door de verzekeringsnemer verstrekte gegevens. Behalve in de gevallen waarbij de totale jaarpremie ofwel forfaitair ofwel op basis van de naamlijst van de verzekerden is vastgesteld wordt er bij de ondertekening van de verzekeringsovereenkomst en daarna op elke jaarlijkse vervaldag, een provisionele premie aangerekend welke vastgesteld wordt op grond van het bedrag dat, bij schatting na verlopen termijn dient betaald te worden. Met ingang van de datum aangeduid onder de vermelding "Provisionele premie" van de bijzondere of speciale voorwaarden wordt er bijgevolg een provisionele premie aangerekend die overeenstemt met de premie van het voorlaatste verzekeringsjaar ; dit bedrag wordt nochtans tot het lagere honderdtal afgerond. Indien deze premie betrekking heeft op een gedeelte van een jaar, wordt hij hypothetisch aangevuld tot een volledige jaarpremie.

De definitieve jaarpremie wordt na verlopen termijn door de Onderlinge maatschappij vastgesteld op basis van de

inlichtingen welke de verzekeringsnemer zich verbindt binnen vijftien dagen na elke jaarlijkse vervaldag mee te delen.

Het verschil tussen de definitieve en de provisionele premie wordt al naargelang het geval, hetzij door de verzekeringsnemer aan de Onderlinge maatschappij gestort, hetzij door deze laatste aan de verzekeringsnemer terugbetaald. Er zal geen verrekening plaatshebben indien het verschil minder dan 100 BEF bedraagt.

Artikel 20

In geval van niet-betaling van de premie wordt de waarborg geschorst of de verzekeringsovereenkomst opgezegd per aangetekende brief houdende een aanmaning tot betaling binnen een termijn van vijftien dagen, te rekenen vanaf de dag volgend op de afgifte ter post van de aangetekende brief.

De schorsing of de opzegging heeft slechts uitwerking na het verstrijken van een termijn van vijftien dagen vanaf de dag volgend op de verzending van de aangetekende brief.

Als de waarborg geschorst is :

- a) wordt als gevolg van de betaling door de verzekeringsnemer van de achterstallige premies, in voorkomend geval vermeerderd met de interesten, een einde gemaakt aan de schorsing ;
- b) kan de Onderlinge maatschappij, in geval van niet-betaling, de overeenkomst opzeggen.

De onbetaalde premie en de premies die vervallen tijdens de schorsing komen aan de Onderlinge maatschappij toe bij wijze van forfaitaire vergoeding. Het recht van de Onderlinge maatschappij op premies vervallen tijdens de schorsing, is evenwel beperkt tot twee opeenvolgende jaren.

Geen enkele gebeurtenis voorgevallen tijdens de periode van de schorsing kan bindend zijn voor de Onderlinge maatschappij en de betaling van de premie gedurende of na een eventueel schadegeval ontheft de verzekeringsnemer niet van verval.

Artikel 21

Indien de Onderlinge maatschappij haar tarief verhoogt, is deze tariefaanpassing van toepassing vanaf de eerstvolgende jaarlijkse vervaldag die volgt op de betekening ervan aan de verzekeringsnemer.

De verzekeringsnemer kan nochtans de overeenkomst opzeggen binnen de drie maanden na de betekening.

Indien de tariefaanpassing minder dan vier maanden voor de jaarlijkse vervaldag betekend wordt, heeft de verzekeringsnemer het recht de overeenkomst alsnog op te zeggen binnen een termijn van drie maanden vanaf de dag van de kennisgeving.

Indien de Onderlinge maatschappij haar tarief vermindert, zal de verzekeringsnemer ervan genieten vanaf de volgende jaarlijkse vervaldag.

V. SCHADEGEVALLEN

Artikel 22

Zo zich een gewaarborgd schadegeval voordoet moet de verzekeringsnemer daarvan zodra mogelijk aangifte doen en in elk geval binnen de acht dagen vanaf het ogenblik waarop hij er kennis van had.

Nochtans zal de Onderlinge maatschappij zich niet op deze termijn beroepen indien de aangifte zo snel als redelijkerwijze mogelijk was, werd gedaan.

De aangifte moet gedateerd en ondertekend zijn en vermelden : plaats, datum en uur van het schadegeval ; oorzaken en aard ; omstandigheden waarin het zich voorgedaan heeft ; naam, voornamen en woonplaats van de voornaamste getuigen.

Indien het slachtoffer een verzekerde is die lichamelijke letsels heeft opgelopen dient een gedetailleerd medisch getuigschrift bij de schadeaangifte gevoegd.

De verzekeringsnemer en/of verzekerde verbindt zich ertoe de Onderlinge maatschappij in het bezit te stellen van elke inlichting welke het onderzoek met betrekking tot het schadegeval zou kunnen vergemakkelijken.

De verzekeringsnemer en/of de verzekerde moet alle redelijke maatregelen nemen om de gevolgen van het schadegeval te voorkomen of te beperken.

Artikel 23

Indien de verzekeringsnemer en/of de verzekerde één van de verplichtingen voorzien in artikel 22 hiervoor niet nakomt en er daardoor een nadeel ontstaat voor de Onderlinge maatschappij kan deze aanspraak maken op een vermindering van haar prestatie tot beloop van het door haar geleden nadeel.

De Onderlinge maatschappij kan haar dekking weigeren, indien de verzekeringsnemer en/of de verzekerde de verplichtingen vermeld in artikel 22 van deze overeenkomst met bedrieglijk opzet niet is nagekomen.

Artikel 24

Alle gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken betreffende een schadegeval moeten onmiddellijk na de kennisgeving, de betekening of de terhandstelling aan de verzekeringsnemer en/of de verzekerde, doorgestuurd worden aan de Onderlinge maatschappij bij verzuim waarvan de verzekeringsnemer en/of de verzekerde de Onderlinge maatschappij moet vergoeden voor de schade die deze geleden heeft.

Wanneer de verzekeringsnemer en/of de verzekerde bij verzuim niet verschijnt of zich niet onderwerpt aan een door de rechtbank bevolen onderzoeksmaatregel, moet hij de schade die de Onderlinge maatschappij zou hebben geleden, vergoeden.

Artikel 25

Wanneer de verzekerden de benadeelde hebben vergoed of

hem een vergoeding hebben toegezegd, zonder de toestemming van de Onderlinge maatschappij, kan zulks tegen deze laatste niet worden ingeroepen.

Het erkennen van feiten of het verstrekken van de eerste geldelijke of medische hulp door de verzekerden kunnen voor de Onderlinge maatschappij geen grond opleveren om haar dekking te weigeren.

Artikel 26

De verzekering geeft de benadeelde een eigen recht tegen de Onderlinge maatschappij.

De door de Onderlinge maatschappij verschuldigde schadevergoeding komt toe aan de benadeelde, met uitsluiting van de overige schuldeisers van de verzekerde.

De Onderlinge maatschappij kan slechts de excepties, de nietigheid en het verval van recht voortvloeiend uit de wet of de overeenkomst tegenwerpen aan de benadeelde persoon voor zover deze hun oorzaak vinden in een feit dat het schadegeval voorafgaat.

Artikel 27

Behalve wat betreft de waarborg "vaste vergoedingen bij overlijden, bestendige invaliditeit en tijdelijke ongeschiktheid", stellen de verzekerden, alleen door het bestaan van deze overeenkomst, de Onderlinge maatschappij in al hun rechten en vorderingen tegen de personen uit gelijk welke hoofde aansprakelijk voor het schadegeval, en zulks tot het bedrag van de sommen welke betaald worden of moeten worden wegens het schadegeval.

Op aanvraag van de Onderlinge maatschappij zullen zij deze indeplaatsstelling herhalen op een afzonderlijke akte. Het is nochtans wel te verstaan dat de Onderlinge maatschappij geen verhaal uitoefent tegen de verzekerden, zelfs niet tegen de ouders of voogden van minderjarige verzekerden, behalve zo de bewuste aansprakelijkheid terzake gedekt is door een andere verzekering of voortspruit uit een opzettelijke fout.

VI. EINDE VAN DE VERZEKERINGSOVEREENKOMST OPZEGGING

Artikel 28

De overeenkomst kan worden opgezegd bij een ter post aangetekende brief, bij deurwaardersexploot of door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs.

De opzegging heeft, behoudens tegenstrijdige bepaling, uitwerking na het verstrijken van de in de opzegging bepaalde termijn. Deze termijn mag niet korter zijn dan één maand te rekenen van de dag volgend op de betekening of de datum van het ontvangstbewijs of, in geval van aangetekende brief, te rekenen vanaf de datum die volgt op zijn afgifte ter post.

De Onderlinge maatschappij kan de overeenkomst geheel of gedeeltelijk opzeggen, op één van de hiervoor voorziene wijzen :

- a) gedurende de periode van de schorsing van de waarborg te wijten aan het niet-betalen van de premie. De opzegging heeft pas uitwerking vijftien dagen na de datum van de eerste dag van de schorsing ;
- b) na elke aangifte van een schadegeval en ten laatste één maand na de uitbetaling of de weigering tot uitbetaling van de schadevergoeding.

Nochtans wordt de opzegging van kracht bij de betekening ervan, wanneer de verzekerde één van zijn verplichtingen, ontstaan door het schadegeval, niet is nagekomen met de bedoeling de Onderlinge maatschappij te misleiden ;
- c) indien de verzekeringsnemer de waarborg met betrekking tot één of meer prestaties opzegt ;
- d) in geval van faillissement van de verzekeringsnemer, en ten vroegste, drie maanden na de faillietverklaring.

De verzekeringsnemer kan de overeenkomst geheel of gedeeltelijk opzeggen op één van de hiervóór voorziene wijzen :

- a) na elk aangegeven schadegeval en ten laatste binnen de maand na uitbetaling of de weigering tot uitbetaling van de schadevergoeding ;
- b) indien de Onderlinge maatschappij de waarborg met betrekking tot één of meer prestaties opzegt ;
- c) in geval van faillissement. De curator kan de verzekeringsovereenkomst opzeggen gedurende drie maanden na de faillietverklaring.

VII. TAKSEN, BELASTINGEN EN KOSTEN

Artikel 29

Vervolgingskosten voor betaling der premies en aanvullende premies, kosten van verzekeringsovereenkomsten en bijvoegsels, zegel- en registratierechten, boeten en dergelijke zijn ten laste van de verzekeringsnemer.

Zo ook de prijs der stukken en documenten die de verzekeringsnemer moet overleggen ter gelegenheid van een schadegeval.

Alle onder gelijk welke benaming en door ongeacht welke autoriteit ten laste van de Onderlinge maatschappij uit hoofde van geïnde premies of verzekerde kapitalen geheven of te heffen taken, belastingen en kosten zijn en blijven uitsluitend voor rekening van de verzekeringsnemer en worden tegelijk met de premies geïnd.

VIII. RECHTSMACHT - WOONPLAATS

Artikel 30

Alle betwistingen tussen de verzekerden en de Onderlinge maatschappij waartoe de uitvoering van deze verzekerings-

overeenkomst aanleiding zou geven, hetzij als aanlegger of als verweerder, zullen voorgelegd worden aan de bevoegde rechtbanken.

Fiscale boeten en registratierechten die verschuldigd zouden zijn om reden van overlegging voor het gerecht van de overeenkomst, bijvoegsels en, gebeurlijk, van het verzekeringsvoorstel, zullen ten laste vallen van de verliezende partij.

Artikel 31

De voor de Onderlinge maatschappij bestemde mededelingen en kennisgevingen moeten, om geldig te zijn, aan haar zetel in België gedaan worden ; die welke voor de verzekeringsnemer bestemd zijn, worden geldig gedaan aan het adres dat door hem in de overeenkomst is opgegeven of aan het adres dat hij nadien aan de Onderlinge maatschappij zou hebben bekend gemaakt.

IX. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 32

Er wordt uitdrukkelijk tussen de partijen overeengekomen dat de aangetekende brief waarvan sprake is in verschillende artikels van de overeenkomst, in afwijking van artikel 1139 van het Burgerlijk Wetboek, een voldoende aanmaning vormt en dat de verzending ervan definitief bewezen is door het afgiftebewijs van de post en de inhoud ervan door de briefdoorslagen of de dossiers van de Onderlinge maatschappij.

De verzekeringsnemer en/of verzekerde verplichten zich tot het aanvaarden van alle aangetekende brieven en correspondentie of dergelijke die hen zouden toegezonden worden door de Onderlinge maatschappij of haar gerechtigde afgevaardigden ; zij zullen verantwoordelijk zijn voor elke inbreuk op deze verplichting.

In geval van weigering dezer brieven en correspondentie, zullen zij worden beschouwd als door hen ontvangen.

De geschreven zowel als de gedrukte clausules, voorwaarden en bepalingen van deze overeenkomst en haar bijvoegsels, zijn uitdrukkelijk overeengekomen en mogen in geen geval als dreigend beschouwd worden, daar de verzekering slechts aangegaan is in het vertrouwen op de stipte en volledige uitvoering ervan.

Artikel 33

Indien de verzekeringsnemer de hoedanigheid van lid van de Onderlinge maatschappij bezit, erkent hij een exemplaar van de statuten te hebben ontvangen en verklaart daar zonder voorbehoud mee in te stemmen. Deze statuten vormen dus, samen met de algemene, bijzondere en speciale voorwaarden van deze overeenkomst, de grondslag van de verzekeringsovereenkomst.